

9. Чулюков В., Сидорова О., Дубов В. Новые технологии эффективного вовлечения обучающихся в процесс обучения. *Современное педагогическое образование*. 2019. № 6. С. 70-74.
10. Шкарлет С. *Ефективність дистанційного навчання з кожним моніторингом отримувє дедалі вищі показники*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/efektivnist-distancijnogo-navchannya-z-kozhnim-monitoringom-otrimuye-dedali-vishi-pozitivni-pokazniki-sergij-shkarlet>.
11. Berezhna S., Prokopenko I. (). Higher Education Institutions in Ukraine during the Coronavirus, or COVID-19, Outbreak: New Challenges vs New Opportunities. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. 2020. № 12(1(2)). С. 130-135.
12. Brammer S., Clark T. COVID-19 and Management Education: Reflections on Challenges, Opportunities, and Potential Futures. *British Journal of Management*. 2020. № 31. С. 453-456.
13. Chernev B. *29 Astonishing E-learning Statistics for 2021*. URL: <https://techjury.net/blog/elearning-statistics/#gref>
14. Davidovitch N., Eckhaus E. Factor Affecting the Decision Process of Selecting an Academic Conference. *A Virtual Higher Education Campus in a Global Word. The Role of the Academic Campus in an Era of Technological Progres*. New York. Nova, 2019.
15. Weissblei E. *Distance learning during the state of emergency due to the closure of education institutions because of the spread of coronavirus. Knesset Research and Information Center*. URL: https://fs.knesset.gov.il/globaldocs/MMM/6c81656c-de69-ea11-8113-00155d0af32a/2_6c81656c-de69-ea11-8113-00155d0af32a_11_13919.pdf

Батівська Т., кандидат педагогічних наук, доцент, Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка (м. Полтава)

ВИВЧЕННЯ ОСНОВ КОМП'ЮТЕРНОГО ДИЗАЙНУ МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

Інформаційні технології навчання (ІТН) відкрили сучасні шляхи формування професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Інноваційні підходи, у тому числі й ті, що базуються на можливостях ІТН, до проблеми підготовки та становлення майбутніх учителів образотворчого мистецтва актуалізуються в дослідженнях когорти науковців: О. Кайдановської, М. Козяр, С. Коновець, Л. Покровшук, М. Стась, Т. Фурсикової, О. Яцюка та ін. Підтверджено, що використання ІТН уможливило оптимізацію й модернізацію освітнього процесу, дозволяє привнести до нього принципово нові пізнавальні засоби, стимулювати активність студентів та їхню мотивацію до навчання, суттєво збільшити обсяг інформації, доступної для користування, а окрім того, сприяє розвитку особистості студента, його підготовці до комфортного життя в умовах інформаційного суспільства, опануванню нових важливих для фахівця такого напрямку компетентностей із продукування художніх образів засобами комп'ютерної графіки та дизайну.

Виходячи з таких переваг в експансії ІТН, у процесі підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка склалася певна система напрямів проектування освітнього процесу на основі ІТН. Один із основних напрямів полягає в тому, що здобувачі опановують специфічні комп'ютерно орієнтовані навчальні дисципліни. Зокрема, для вивчення пропонуються такі навчальні курси, як «Комп'ютерний дизайн художньої продукції» та «Комп'ютерний дизайн декоративного твору». Основною їхньою особливістю є спрямованість на забезпечення якісного оволодіння студентами способами продукування зображень за допомогою комп'ютерних технологій, опанування можливостей програм, призначених для створення та обробки графічних зображень, художніх, декоративних композицій, а також на художньо-естетичне освоєння технологій віртуальної реальності. Опанування змісту таких дисциплін дозволяє збагатити комплекс професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва: разом із можливістю створювати зображення традиційними художніми техніками й засобами, вони набувають не менш важливих для сучасного стану розвитку суспільства професійних умінь продукувати цифрові зображення. Навчальні заняття в межах дисциплін організуються у спеціально обладнаних комп'ютерних аудиторіях.

Зупинимось на характеристичі кожного з указаних освітніх компонентів.

Опановуючи «Комп'ютерний дизайн художньої продукції», здобувачі вивчають можливості растрової та векторної комп'ютерної графіки як основи цифрового живопису. Метою вивчення дисципліни є формування в майбутніх фахівців компетентностей у сфері застосування принципів комп'ютерного дизайну при проектуванні, оформленні художньої продукції та оволодіння програмними засобами, необхідними для їхнього створення з орієнтацією на використання отриманого досвіду в майбутній професійній діяльності. Очікувані результати навчальної діяльності з дисципліни:

- усвідомлювати специфіку комп'ютерного моделювання художньої продукції, демонструвати знання базового категоріального апарату комп'ютерного дизайну художнього твору;
- розуміти сутність, області застосування та технологію цифрового живопису, принципи побудови цифрового зображення, закономірності побудови форми об'єктів і використання їх у практичній роботі над зображенням, композиційно-колірні принципи дизайну художнього твору;
- демонструвати здатність до поетапного формування й обробки художнього зображення засобами графічного редактора;
- бути здатним використовувати художньо-виразні та функціональні засоби графічного дизайну і комп'ютерних програм для оформлення художньої продукції;
- володіти композиційними засобами при організації художнього твору, демонструвати здатність до правильного моделювання тоном, колірною компоновкою та організації продукції.

На заняттях використовуються певні можливості графічного редактора Paint, зокрема для створення схем вишивки чи виділення смислового центру композиції на основі кольорового контрасту, контрасту величин, виразності форми. Художня продукція формується у складнішому графічному редакторі Inkscape чи Gimp. Зокрема, для виконання пропонуються такі завдання: побудова ескізу майбутньої художньої композиції; створення

елементарного художнього зображення на основі ліній; колірне вирішення художнього зображення; робота з контурами в процесі формування художнього образу; закономірності будови і методи оформлення деталей художньої композиції: перетворення об'єктів; дизайн інформаційного наповнення художньої продукції; створення тематичних, відкритих художніх композицій.

У межах освітнього компоненту «Комп'ютерний дизайн декоративного твору» студентам пропонується здійснювати моделювання та оздоблення декоративних творів засобами тривимірної графіки. Метою вивчення навчальної дисципліни «Комп'ютерний дизайн декоративного твору» є формування в майбутніх фахівців компетентностей у галузі застосування принципів комп'ютерного дизайну при моделюванні й оформленні декоративних творів та оволодіння програмним забезпеченням, необхідним для їхнього створення. Очікувані результати навчальної діяльності з дисципліни:

- розуміти специфіку застосування комп'ютерних програм у дизайні декоративного твору, сутність, функції, види та області використання тривимірної графіки, принципи формування тривимірного художнього зображення, композиційно-колірні принципи дизайну декоративного твору;
- демонструвати знання основних теоретичних понять комп'ютерного дизайну декоративного твору;
- виявляти практичні вміння та навички поетапного моделювання та оформлення декоративного твору засобами тривимірної графіки;
- виявляти здатність використовувати художньо-виразні й функціональні засоби графічного дизайну та тривимірних графічних редакторів для моделювання декоративного твору;
- практично володіти графічними та композиційними засобами при проектуванні декоративного твору, володіти прийомами правильного моделювання тоном, колірного композивання, стилізації, організації та трансформації твору.

У вирішенні завдань курсу використовуються можливості тривимірного графічного редактора Blender. Передбачено такі практичні завдання: створення статичної композиції фігур різних за тоном; проектування основи найпростішого декоративного твору; оздоблення поверхні декоративного твору; композиція орнаментального декору об'ємної форми; виконання комплексного декорування групи побутових речей; створення врівноваженої, тематичної, відкритої композиції на основі гармонійного поєднання колірних контрастів; створення моделі виробу в аспекті кваліфікаційного дослідження.

Загалом, переконливим підтвердженням важливості та ефективності впровадження у процес підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва дисциплін, що спрямовані на опанування можливостей комп'ютерних графічних програм та художньо-естетичне освоєння технологій віртуальної реальності, стали високий рівень успішності здобувачів, сформованість їхньої художньо-інформаційної компетентності, яку слід тлумачити як інтегративну характеристику особистості фахівця, виражену цілісністю системи художньо-інформаційних знань і вмінь, особистісних якостей, теоретичною та практичною готовністю до здійснення педагогічної діяльності, в тому числі із використанням засобів ІТН. Слід зауважити, що за результатами спостереження та опитування студентів, що вивчали запропоновані курси, відзначається їхня суттєва зацікавленість у процесах моделювання художніх і декоративних

творів засобами графічних редакторів. Насправді, студенти, які звикли до виконання художніх робіт традиційними техніками, із захопленням опановують принципи цифрового живопису, а особливо тривимірного моделювання, швидко пристосовуються та зацікавлено виконують практичні завдання як репродуктивного, так і творчого характеру. Цим додатково підтверджується доцільність упровадження пропонованих навчальних дисциплін.

У цілому, в умовах сучасних інноваційних змін в освіті проблема організації освітнього процесу з використанням інформаційних технологій безумовно є актуальною. Вважаємо, що така тенденція у фаховій підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва має стати однією з вирішальних на шляху до формування висококваліфікованого фахівця та всебічно розвиненої особистості. Ми представили певні особливості одного з напрямів використання ІТН у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. З огляду на практичний аспект такого упровадження констатуємо, що сучасні ІТН підвищують ефективність навчання та надають цілком нові можливості для художньої творчості.

Список використаних джерел

1. Коновець, С. В. (2009). *Творчий розвиток учителя образотворчого мистецтва: Монографія*. Рівне: Волинські обереги.
2. Покровщук, Л. М. (2005). Теоретичні засади розвитку творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва в умовах застосування комп'ютерних технологій. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Херсон: Видавництво ХДУ. 40, 343-347.
3. Фурсикова Т. В. (2013). Місце та роль комп'ютерної графіки у професійній діяльності вчителів образотворчого мистецтва. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*, 40. 82–86.

Абаєва Т., викладач-методист,
заслужений працівник культури України,
Київська середня спеціалізована музична
школа-інтернат імені М. В. Лисенка
(м. Київ)

ПРІОРИТЕТИ В МУЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ПІАНІСТА-ПРОФЕСІОНАЛА. АНАЛІЗ АВТОРСЬКОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

Музичне мистецтво є важливим фактором формування особистості. Але слід зазначити, що навчання музиці у мистецьких закладах не завжди спрямовано на пробудження цікавості до процесу залучення дитини до прекрасного світу музики. Іноді навчання у класі фортепіано призводять до втрати учнем задоволення від спілкування з музикою. Тому важливим є аналіз досвіду підготовки піаніста-професіонала і пропагування авторських методик провідних викладачів-практиків.